

Yrittäjyysspolulla

Harjoittelu yrittäjänä -käsikirja

Sisältö:

→ **Johdanto 3**

→ **Harjoittelu yrittäjänä -malli 4**

→ **Mentorin rooli ja tapaamiset 8**

→ **Harjoittelu yrittäjänä -check list 11**

→ **Yrittäjyyspolulla-sarjakuvat 12**

→ **Esimerkkejä opinnäytetöistä 20**

Johdanto

Työharjoittelu yrittäjänä -hanke

Harjoittelu yrittäjänä -malli on tehty sovellettavaksi Xamkin eri koulutusaloilla. Malli tarjoaa ohjeita siihen, miten opiskelija voi suorittaa opintoihin kuuluvan harjoittelun omassa yrityksessä. Harjoittelun aikana opiskelija kehittää suunnitelmallisesti omaa liiketoimintaa ja saa käytännön valmiuksia yrittäjyyteen sekä työelämään. Tästä käsikirjasta löydät suuntaviivat harjoittelun suorittamiseen oman liiketoiminnan kehittämiseen liittyen.

Malli on kehitetty Työharjoittelu yrittäjänä -hankkeessa yhteistyössä Xamkin opettajien ja opiskelijoiden kanssa. Hankkeessa kokeiltiin ja kehitettiin mallia Xamkin opiskelijoiden työharjoittelun suorittamiseen omassa yrityksessä. Eri alojen opiskelijat suorittivat harjoittelun omassa yrityksessä hankkeen pilotointivaiheen aikana. Harjoittelu yrittäjänä -mallia muotoiltiin opiskelijoiden ja opettajien kokemusten perusteella. Hanketta toteutti Xentre – Yrittäjyyden ja innovaatioiden tutkimus- ja koulutusyksikkö 1.9.2022–31.12.2023. Hanketta rahoitti Otsakorven Säätiö.

Harjoittelu yrittäjänä -malli

Tiivistettynä

1. Haluaisitko suorittaa opintoihin kuuluvan harjoittelun omassa yrityksessäsi ja edistää samalla omaa liiketoimintaa?

2. Ota yhteyttä omaan harjoitteluvastaavaan ja selvitä onko tämä mahdollista omalla koulutusallasi.

3. Jos harjoittelun suorittaminen omassa yrityksessä on mahdollista:

- tee tarvittavat sopimukset oman koulutusasi ohjeiden mukaan. Selvitä, miten raportoit harjoittelusta.

- etsi itsellesi mentori, jonka kanssa tapaatte 2–3 kertaa harjoittelun aikana. Mentoroinnin tavoitteena on auttaa sinua kehittämään liiketoimintaasi ja kasvamaan yrittäjänä. Mentori voi löytyä omasta verkostostasi tai voit kysyä mentoria Yrityskummien portaalin kautta: <https://www.yrityskummit.fi>

Yritysneuvontaa on tarjolla uusyrityskeskuksissa. Löydät oman alueesi uusyrityskeskuksen täältä: <https://uusyrityskeskus.fi/>

6. Raportoi harjoittelusta oman harjoitteluvastaavan ja koulutusalan ohjeiden mukaan.

5. Osallistu mahdollisuuksiesi mukaan Patteri ES:n sekä *ship Akatemian tapahtumiin. Samalla pääset verkostoitumaan opiskelijayrittäjien kanssa.

4. Suorita harjoittelu oman yrityksen liiketoimintaa kehittäen.

Harjoittelu yrittäjänä -malli

Ennen harjoittelua

1) Selvitä, onko harjoittelu mahdollista

- Ota aina ensin yhteyttä omaan harjoitteluvastaavaan ja selvitä, onko harjoittelu mahdollista suorittaa omaa yritystoimintaa kehittäen.
- Valmistaudu esittämään tarvittaessa todiste yritystoiminnasta.
- Jos harjoittelu on mahdollista, tätä mallia voidaan soveltaa harjoittelun suorittamiseen eri koulutusaloilla.
- Muistathan selvittää myös liiketoiminnan vaikutukset opintoetuuksiin.

2) Etsi itsellesi mentori

- Etsi itsellesi mentori, jonka tehtävänä on auttaa sinua kehittämään liiketoimintaa sekä kasvamaan yrittäjänä.
- Mentori on kokenut yrittäjä, joka haluaa jakaa osaamistaan opiskelijan yritystoiminnan kehittämiseen. Mentori toimii vapaaehtois pohjalta.
- Mentori auttaa opiskelijaa asettamaan ja seuraamaan tavoitteita sekä tunnistamaan omaa osaamistaan.
- Tapaamismääräksi suositellaan 2–3 harjoittelun aikana (lähitapaamiset tai esimerkiksi Teams).
- Mentori voi löytyä omasta verkostostasi, joten kannattaa kysyä rohkeasti. Voit kysyä mentoria myös Yrityskummien portaalin kautta:
<https://www.yrityskummit.fi>

3) Tee tarvittavat sopimukset

- Valmistele harjoittelusopimus oman koulutusalan ohjeiden mukaan.
- Valmistaudu raportoimaan harjoittelusta oman koulutusalan ohjeiden mukaan.
- Harjoittelun aikana tehtyjä dokumentteja voi hyödyntää myös raportoinnissa, esim. liiketoimintasuunnitelma, ansaintamalli, tulo- ja menovirtalaskelmat sekä markkinointimateriaalit.

Harjoittelu yrittäjänä -malli

Harjoittelun aikana

4) Oman yritystoiminnan kehittäminen

- Suorita harjoittelu suunnitelmallisesti omaa yritystoimintaa kehittäen.
- Aseta yhdessä mentorin kanssa tavoitteet harjoittelulle ja tapaamisille.
- Hanki itsellesi tarvittavaa tukea oman alueen uusyrityskeskuksesta: <https://uusyrityskeskus.fi/>
- Dokumentoi harjoittelua oman koulutusalan ohjeiden mukaan (esim. tuntikirjanpito, päiväkirja).

5) Mentoritapaamiset

- Harjoitteluun kuuluu vähintään 2–3 mentoritapaamista. Tapaamiset voivat olla lähitapaamisia tai etäyhteyksillä toteutettuja (Teams, Zoom).
- Tapaamisten sisältöä on määritelty tarkemmin Mentoritapaamiset-sivulla.

6) Tavoitteiden seuranta

- Seuraa harjoittelun edistymistä itsenäisesti sekä yhdessä mentorin kanssa.
- Tee raportointia ja tuntikirjanpitoa koulutuslasi ohjeiden mukaan.
- Voit liittää yritystoimintaasi liittyvät dokumentit harjoittelun raportointiin.

7) Vertaistuki

- Osallistu mahdollisuuksien mukaan Patteri Entrepreneurship Societyn ja *ship Akatemian järjestämiin opiskelijayrittäjäyystapahtumiin.
- Vertaistuki havaittiin tärkeäksi tuen muodoksi osalle hankkeen pilottivaiheen opiskelijoista. Vertaistuki edellyttää koordinoitua, joka ei ole selvityksistä huolimatta mahdollista hankkeen päätymisen jälkeen. Opiskelijayrittäjien vertaistukea kehitetään tulevaisuudessa.

Harjoittelu yrittäjänä -malli

Harjoittelun päättyessä

*Onnea ja menestystä
yrittäjäyryyspolulle!*

8) Harjoittelun viimeistely

- Viimeistele tarvittavat raportit ja tee mahdollinen esitys koulutusasi ohjeiden mukaan.
- Hyvät kokemukset kannattaa jakaa. Vinkkaa harjoittelumahdollisuudesta myös muille opiskelijoille.

mentori:

→ on kokenut yrittäjä

→ sitoutuu jakamaan aikaa ja osaamistaan

→ tapaa opiskelijan suunnitelmallisesti 2–3 kertaa harjoittelun aikana

→ tukee, kuuntelee ja auttaa asettamaan tavoitteita

→ voi auttaa opiskelijaa verkostoitumaan

→ arvioi yhdessä opiskelijan kanssa tavoitteita ja harjoittelua.

Mentori- tapaamiset

Tapaamisten suositeltu määrä on 2–3 harjoittelun aikana. Tapaamiset voidaan järjestää lähitapaamisina tai etäyhteyksien avulla (Teams, Zoom). Tästä löydät apukysymyksiä mentoritapaamisille.

1. Tapaaminen harjoittelun alussa

- Minkälainen on yritystoimintani tausta?
- Minkälainen ihminen olen? Minkälaisia taitoja ja vahvuuksia minulla on?
- Minkälaisia asioita haluan saavuttaa? Millä aikataululla? Mitkä ovat minun tavoitteet ja aikataulu harjoittelulle?
- Mitä täytyy tapahtua, jotta saavutan tavoitteeni? Minkä asioiden pitäisi muuttua?
- Keitä ovat asiakkaani?
- Mikä on yrityksen liiketoimintamalli ja ansaintalogiikka?

Sovitaan seuraavien tapaamisten aikataulut. Miten voimme pitää yhteyttä?

2. Tapaaminen harjoittelun puolivälissä

- Olenko saavuttanut tavoitteeni tähän mennessä? Eteneekö harjoittelu suunnitelman mukaan?
- Tarvitseeko meidän määritellä tavoitteet uudelleen: miten ja miksi?
- Mitkä ovat seuraavat tehtäväni?
- Mihin jaksamiseni riittää tällä hetkellä?
- Minkälaisia vahvuuksia minulla on ja miten voin hyödyntää niitä?
- Tarvitseanko apua tällä hetkellä? Löytyisikö mentorin verkostoista apua?
- Minkälaisissa asioissa haluan kehittyä? Miten se tapahtuu?
- Mikä erottaa yritykseni muista kilpailijoista?
- Miten asiakkaat löytävät yrityksen?

Miten jatkan tästä eteenpäin? Mitkä ovat seuraavat tärkeimmät tehtäväni?

3. Tapaaminen harjoittelun päättyessä

- Miten mentorointiprosessi on sujunut?
- Millaisia haasteita ja onnistumisia on ollut harjoittelun aikana?
- Mitä olen oppinut ammatillisesta näkökulmasta?
- Kuinka yritystoiminta on kehittynyt harjoittelun aikana?
- Minkälaisia tavoitteita ja suunnitelmia minulla on lähitulevaisuudelle ja pidemmällä tähtäimellä?
- Kuinka mentori voi tukea yrittäjyyspolulla jatkossa?

Harjoittelu yrittäjänä -check list

Tarkista nämä vielä:

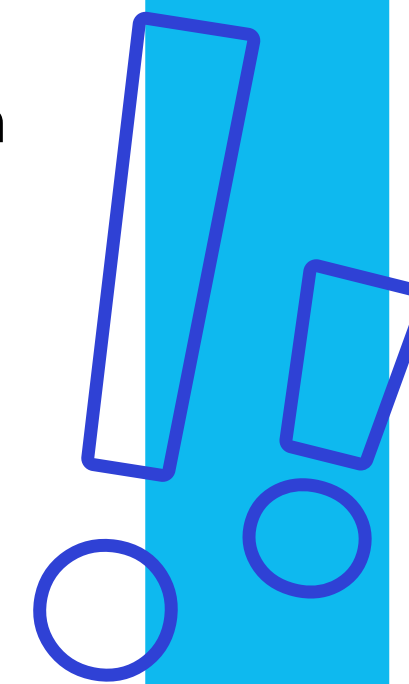
Opiskelija

- Etsi tarpeitasi vastaava mentori.
- Tee tarvittavat sopimukset oman koulutusalan ohjeiden mukaan.
- Selvitä oman yritystoiminnan vaikutukset Kelan etuuksiin ym.
- Hanki käytännön tukea oman alueen Uusyrityskeskuksesta.
- Valitse mahdollisuuksien mukaan omaa yritystoimintaa tukevia opintojaksoja (esim. *ship Akatemian opinnot).
- Verkostoidu muiden opiskelijayrittäjien kanssa mahdollisuuksien mukaan, esim. PatteriES:n toiminta ja tilaisuudet.

Mentori

- Jakaa omaa osaamistaan opiskelijalle harjoittelun aikana (suositus 2–3 tapaamista).
- Auttaa opiskelijaa asettamaan tavoitteita ja seuraamaan niitä harjoittelun aikana.
- Kuuntelee, kyselee ja kyseenalaistaa, mutta tarkoituksena ei ole antaa valmiita vastauksia.
- Auttaa opiskelijaa tunnistamaan omaa osaamistaan sekä verkostoitumaan.
- Osallistuu opiskelijan kehityksen arviointiin.
- Mentorointi perustuu vapaaehtoisuuteen.

Harjoitteluvastaava

- Arvioi harjoittelun toteuttamisen mahdollisuudet ja soveltaa Harjoittelu yrittäjänä -mallia koulutusalan ohjeistusten perusteella.
- Hankkeen aikana havaittiin, että koulutusaloilla on erilaisia ohjeistuksia. Myös harjoittelun ohjauksen suhteen oli erilaisia käytäntöjä.
- Osalla koulutusaloista oli mahdollista tehdä yrityksen perustaminen harjoittelun aikana, osalla yritystoimintaa oli jo oltava olemassa. Tämä jää myös jatkossa koulutusalojen harkittavaksi.
- Koska mentori toimii vapaaehtois pohjalta, hän ei ole verrattavissa harjoittelun työpaikkaohjaajaan. Yhdellä koulutusallalla opiskelijalle nimettiin koulun puolelta myös toinen harjoittelunohjaaja, joka toimi työelämäohjaajana.

Yrittäjyyspolulla feat. Kristiina Pellinen

Yrittäjyyspolulla

feat. Cecilia Tylli, Janita Kauko ja Mona Leiniö

*ship
Akademia

XAMK

Art: Tiina Pulli 2023

Yrittäjyyspolulla

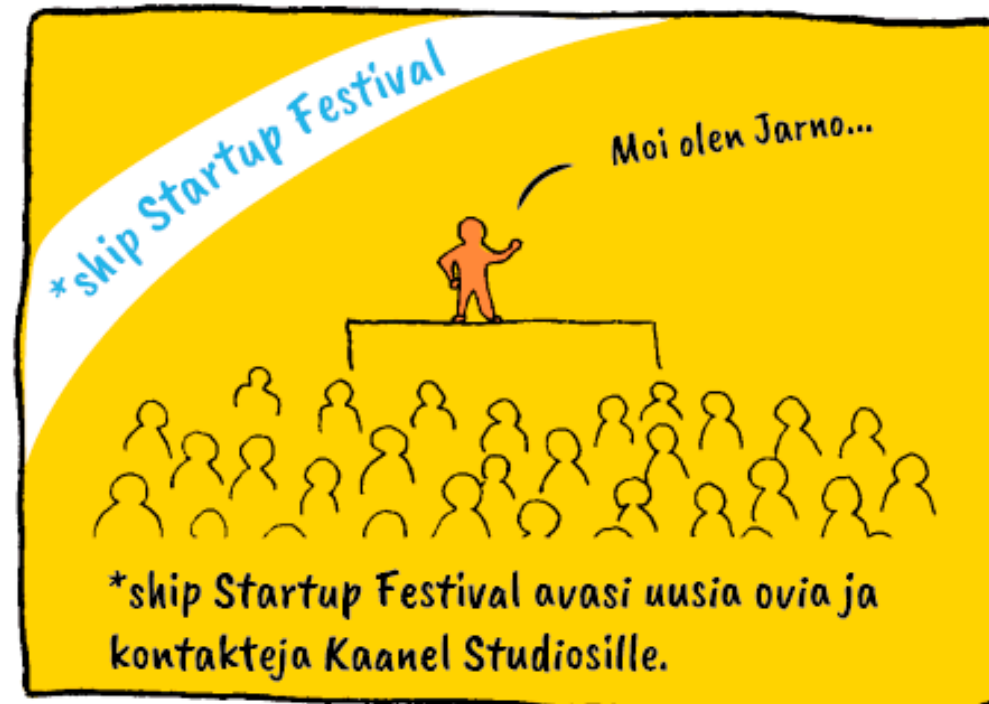
feat. Asta Uski

Art: Tiina Pulli 2023

Yrittäjyyspolulla

feat. Kaanel Studios

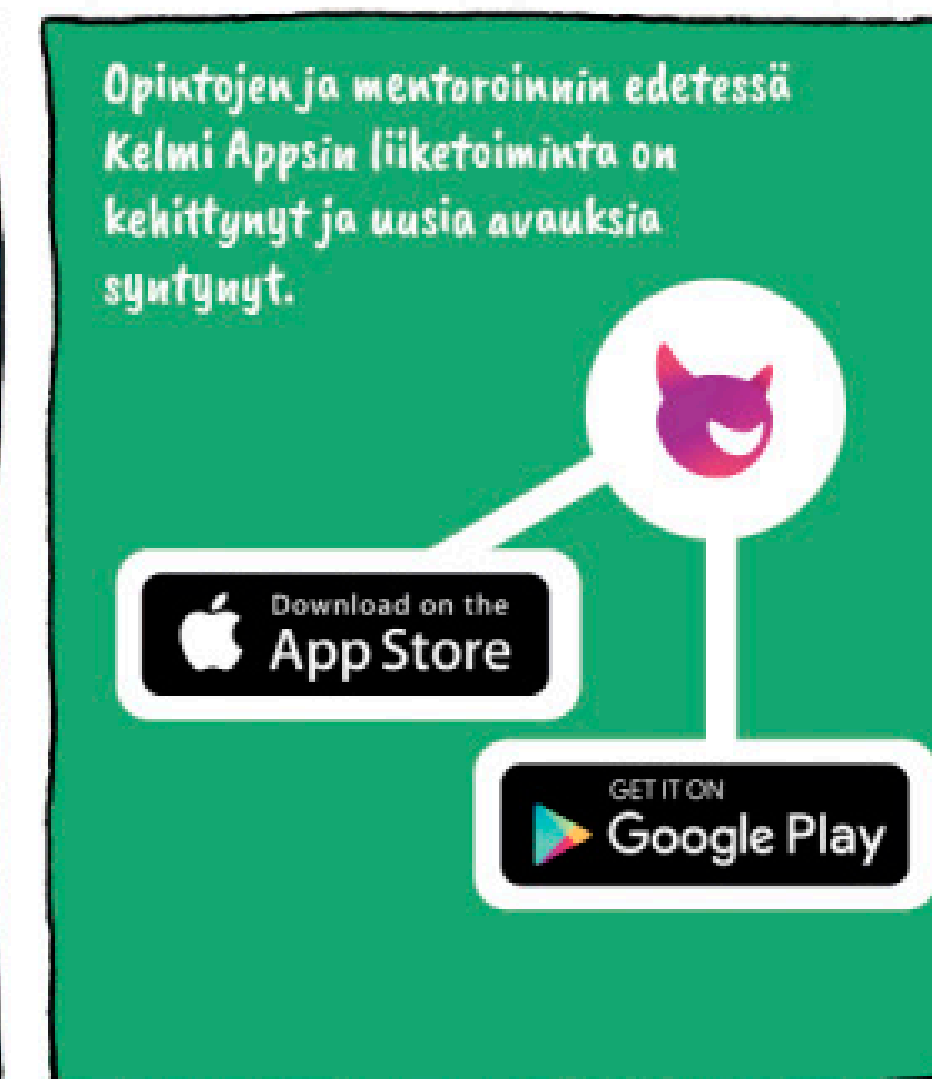
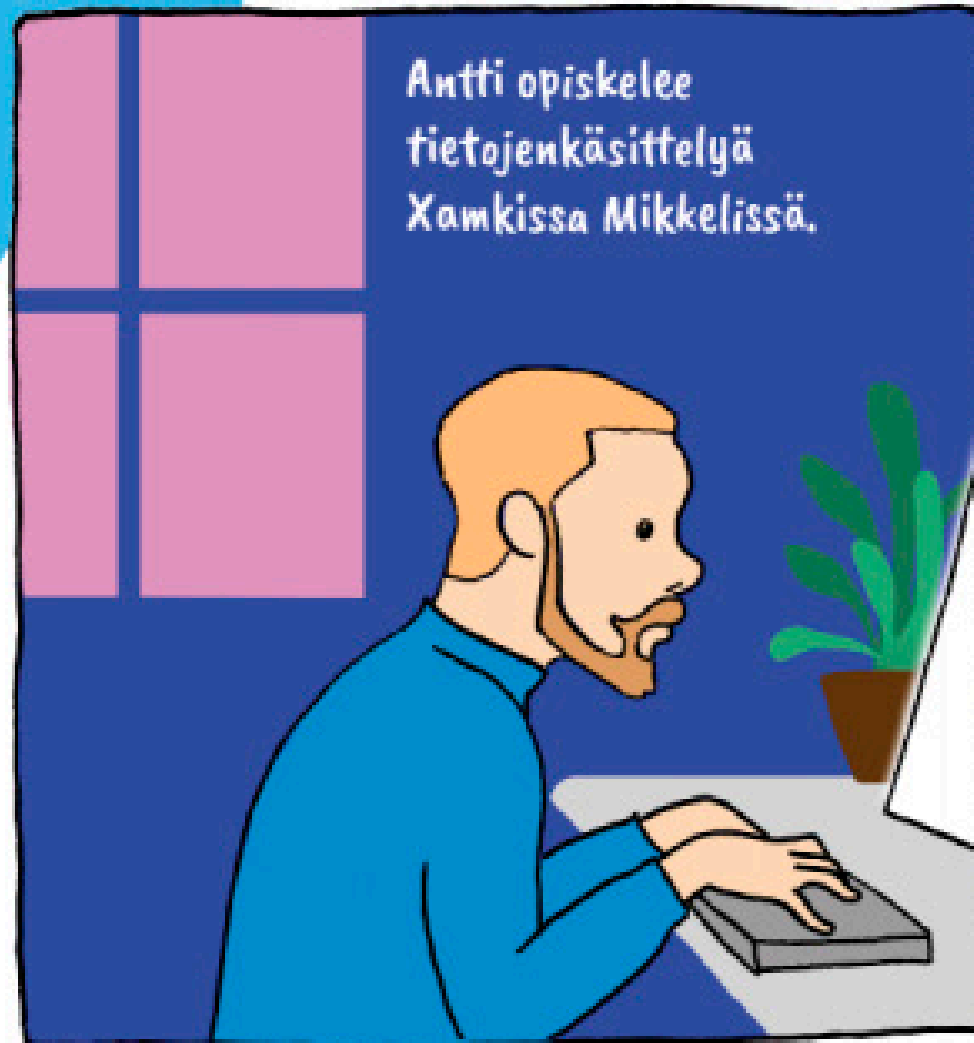
*ship Akatemia

XAMK

Art: Tiina Pulli 2023

Yrittäjyyspolulla

feat. Antti Joutsenniemi

Art: Tiina Pulli 2023

Yrittäjyyspolulla

feat. Damián Santibáñez
Ávalo

*ship
Akademia

XAMK

Art: Tiina Pulli 2023

Yrittäjyyspolulla

feat. Väinö Petrell

Yrittäjyyspolulla

feat. Elina Remmler
ja Janita Pursiainen

*ship
Akademia

XAMK

Art: Tiina Pulli 2023

Esimerkkejä opinnäytetöistä

Xamkin yrittäjyysteemaisia opinnäytetöitä

- Henkilöbrändin kehittäminen podcastin avulla
<https://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-2023091325716>
- Android-sovelluksen valmistumisprosessi ideasta Play-kauppaan
<https://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-202303093263>
- Rahoitusvaihtoehtoja Xamkin opiskelijoiden kasvuhakuisille yrityksille
<https://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-202304044740>
- Videotuotannon tarinankerronta ja käsikirjoitus:
Audiovisuaalisen yritystarinan tuotanto
<https://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-202304286804>

Patteri ES

A place where like-minded people with big ideas and career goals come together.

The purpose of the community is:

- To support students who want to become entrepreneurs.
- Promote entrepreneurial culture on Xamk campuses.
- Offer entrepreneurial students opportunities to develop themselves and their skills.
- Helps international students find employment in the region.

Join us! You can join either as an active doer or as a member.

Email: info@patteries.com

Website: patteries.com

IG: [@patteri_es](https://www.instagram.com/patteri_es)

Yrittäjyyspolulla – *Harjoittelu yrittäjänä -käsikirja 2023*

